

10DE ZITTING. — 24 DECEMBER.

Mededeeling van ingekomen stukken.

10de ZITTING.

ZITTING VAN VRIJDAG 24 DECEMBER.

(GEOPEND TEN 11 URE.)

Mededeeling der benoeming van Commissien van Rapporteurs voor verschillende wets-ontwerpen. — Ingekomen: 1°. Missives van Ministers ten geleide van boekwerken; 2°. Verzoekschrift. — Verslagen uitgebragt door de Commissien van Rapporteurs over verschillende wets-ontwerpen. — Bepaling van den dag der beraadslaging. — Verslagen uitgebragt door de Commissie voor de Verzoekschriften.

Voorzitter: de heer **Phillipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 28 leden, te weten de heeren:

Blankenheym, Borski, d'Ablaing van Giessenburg, van Dam van Isselt, van Roijen, van Goltstein van Oldenaller, Bosch van Drakestein, van der Oudermeulen, van Weel, Hartevelt, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Aylva van Pallandt, Cost Jordens, Loopuyt, de Vos van Steenwijk, Insinger, de Villers de Pité, Regout, Paspoort van Grijpskerke, van Sasse van Yssel, van Wessem, 't Hooft van Benthuizen, van Beeck Vollenhoven, van Nispen van Pannerden, Cremers, Tonckens en van Heeckeren van Wassenaer.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede:

A. dat door de afdelingen benoemd zijn tot rapporteurs voor de navolgende wets-ontwerpen:

voor die tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij over 1859, en tot regeling der ontvang-

sten en uitgaven van het burgerlijk pensioenfonds voor 1859, de heeren: Hartevelt, van Roijen, Beerenbroek en 't Hooft van Benthuizen;

voor dat tot goedkeuring van artikelen van het tractaat met België gesloten, betreffende den nadruk, de heeren: Hartevelt, van Roijen, Beerenbroek en Tonckens;

voor die tot onteigening van perceelen te 's Gravenhage en tot goedkeuring van provinciale belastingen in Friesland, de heeren: Hartevelt, van Roijen, Beerenbroek en van Heeckeren van Wassenaer;

voor dat tot beziening der tabel, houdende verdeeling van het Rijk in kiesdistricten, de heeren: van Rhemen van Rhemenshuizen, van Aylva van Pallandt, van Weel en van Wessem;

eindelijk voor het voorstel der heeren Cost Jordens en de Vos van Steenwijk, tot herziening van art. 9 van het Reglement van Orde der Kamer, de heeren: Borski, van Roijen, Beerenbroek en van Heeckeren van Wassenaer.

B. dat zijn ingekomen:

1°. de navolgende missives van Ministers, als:

eene missive van den Minister van Kolonien, ten geleide van een exemplaar van het » Overzicht van den handel en de scheepvaart in de Nederlandsche bezittingen in Oost-Indie buiten Java en Madura, over 1854, 1855 en 1856;

eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van 41 exemplaren van het gedrukt » Rapport over de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, uitgebragt door den raad van den waterstaat, ingesteld door den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Deze missives worden achtereenvolgens voor kennisgeving aangenomen en besloten de boekwerken te plaatsen in de boekrij der Kamer, en de 40 verschillende exemplaren van het laatste werk te doen ronddeelen aan de leden en den griffier.

2°. een adres van L. van Hoof te Halsteren en anderen, strekkende tot ondersteuning van het ontwerp tot afschaffing der tienden.

Dit adres zal worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

C. dat de Commissien van Rapporteurs gereed zijn met en ter tafel brengen harer verslagen over:

1°. de wets-ontwerpen en het voorstel, vermeld sub lit. A hiervoren.

Deze stukken zullen gedrukt en rondgedeeld en de beraadslaging over de gemelde wets-ontwerpen en het gemeld voorstel achtereenvolgens gehouden worden op Maandag 27 December, des voormiddags ten elf ure.

2°. de wets-ontwerpen tot vaststelling van de onderscheidene hoofdstukken der Staatsuitgaven voor 1859 en tot vaststelling der Middelen, alsmede het verslag houdende algemeene beschouwingen over de Staatsbegrooting voor 1859.

Deze verslagen zijn reeds gedrukt en aan de leden rondgedeeld; de daarop ingekomen antwoorden der Regering zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De **Voorzitter** zegt: Ik stel voor om de beraadslaging over de wets-ontwerpen tot vaststelling der begrooting te bepalen op Dingsdag den 28sten December, des voormiddags ten elf ure.

De heer **van Roijen** het woord gevraagd en bekomen hebbende, zegt: Ik veroorloof mij in bedenking te geven, of de beraadslaging over de verschillende hoofdstukken der Staatsbegrooting niet aan de orde zou kunnen worden gesteld na afloop van de op Maandag bepaalde werkzaamheden. Ik wensch den gang der werkzaamheden niet te praëjudiceren, maar ik geloof dat het velen leden genoeg zou doen, indien zij op oudejaarsdag bij hunne haardsteden mogten zijn teruggekeerd. Ik stel daarom voor, om, na afloop der beraadslaging over de op Maandag aan de orde gestelde wets-ontwerpen, terstond over te gaan tot de beraadslaging over de Staatsbegrooting.

Dit voorstel wordt door verscheidene leden ondersteund.

De heer **van Beeck Vollenhoven** verlangt dat er stemming over zal worden gehouden.

Het voorstel van den heer **van Roijen**, strekkende om de beraad-

slaging over de wets-ontwerpen tot vaststelling van de onderscheidene hoofdstukken der Staatsuitgaven en der Middelen voor 1859 te bepalen op Maandag den 27sten December, na afloop der op dien dag reeds aan de orde gestelde wets-ontwerpen, wordt alsnu in stemming gebragt en met 25 tegen 3 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Beeck Vollenhoven, van Nispen van Pannerden en van Goltstein van Oldenaller.

De Commissie voor de Verzoekschriften brengt daarna, bij monde van den heer **'t Hooft van Benthuizen**, de volgende verslagen uit:

I. In handen uwer Commissie voor de Verzoekschriften is gesteld een adres van het gecombineerd collegie van het polderdistrict Culenburg.

Adressanten achten zich verplicht hunne belangen voor te dragen nadat hun is bekend geworden het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1859 omtrent art. 73: *Nieuwe Merwede en verbetering der uitwatering van de Linge en Steenenhoek*.

Zij vermeen, dat de Memorie van Toelichting op dat ontwerp onjuistheden bevat, die tot een voor de Linger polders schadelijk en onregtvaardig besluit zouden kunnen leiden.

Zij zijn van oordeel, dat de Staatscommissie hare taak slechts gedeeltelijk heeft volbragt en niet nagegaan de nadeelen, veroorzaakt door de verhooging van den waterspiegel, noch voorgedragen plannen tot verbetering van het uitlozingsvermogen van de Linge en Steenenhoek, of verlaging van de Merwede.

Zij hadden gewenscht dat in gulden ware uitgedrukt geworden de kosten der middelen tot verhoeding der schade, die in het district Culenburg in 1855 over 2000 bunders genoegzaam totaal was en toen klom tot een bedrag van f 100,000.

Zij treden in eene uitvoerige beoordeeling der door de Staatscommissie in haar rapport aanbevolen werken.

Van de verbetering der nieuwe Merwede verwachten adressanten weinig; die der oude, tot afvoer van water, zou strijden met het doel der Regering: de verbetering der scheepvaart; tot verbetering der lozingsmiddelen te Asperen, Gorinchem en Steenenhoek, zou alleen een krachtig stoomgemaal doeltreffend zijn. Dat laatste is in staat de Linge eenen lageren waterstand te verschaffen.

De adressanten zijn van oordeel, dat de slotsom van het rapport van den raad van de waterstaat, medegedeeld in de Memorie van Toelichting van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1859, om verschillende redenen weinig uitzigt op herstel geeft.

De perpendiculaire kribben onder anderen beneden Steenenhoek zullen den waterspiegel eerder verhoogen dan verlagen.

Vermeerderde sluisopening te Asperen zal alleen gunstig zijn voor daarboven gelegen landen.

Het eenige wenschelijke: de stichting van een stoomgemaal, wordt in een zeer verwijderd verschieft geplaatst.

De door de Regering voorgedragen middelen baren adressanten de ongerustheid dat de meening niet ernstig is om de schade van de waterlossing der Lingepolders te vergoeden.

Adressanten vermeen uit al hetgeen zij hebben gezegd de gevolgtrekking te moeten maken:

dat de Regering niet bedoelt eene gelijkmatige schadeloosstelling, of aan Steenenhoek een equivalent voor verloren vermogen;

dat het toestaan van f 100,000 zonder bepaalde aanwijzing aanleiding tot onbillijkheid zal geven. Zij toch achten het district Culenburg, als het laagste, het meest door de beteugelingswerken beschadigde.

Adressanten verzoeken op alle aangevoerde gronden, dat deze Vergadering zal besluiten dat aan de polders op de Linge een equivalent van waterlossing zal worden verleend op staatskosten of hen gelijkmatig schadeloos te stellen, en zoolang dit niet is geschied geen gelden, zonder bepaalde wijze van aanwending, toe te staan.

Dit adres betrekking hebbende op een der hoofdstukken der bij deze Vergadering in overweging zijnde Staatsbegrooting, stelt uwe Commissie voor neder te leggen ter griffie, ter inzage van de leden.

II. In handen van uwe Commissie is gesteld een adres van Kerkvoogden der Hervormde gemeente te Maurik, waarbij zij aan uwe Vergadering te kennen geven dat die gemeente in het bezit is van het regt tot heffing van tiend-maaltijdspenningen, der tienden onder Maurik, zoo als dit bij de plakaten geregeld is.

Adressanten vreezen dat op zoodanige regten bij het thans door

de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp niet genoegzaam is gelet geworden.

Zij nemen daarom de vrijheid de opmerkzaamheid dezer Kamer op deze regten te vestigen, opdat kunne blijken, of die tiend-maaltijdspenningen door de wetgevende magt eenvoudig worden beschouwd als een last die op de tienden rust, of wel dat bij de voorgestelde wet geen acht op dezelve is geslagen. Is dit laatste het geval, dan verzoeken zij dat het ontwerp, als strijdig met het eigendomsregt der Hervormde gemeente te Maurik, als onvolledig en ongrondwettig zal worden verworpen.

Dit request betrekking hebbende op een wets-ontwerp bij deze Kamer in overweging, stelt uwe Commissie voor het neder te leggen ter griffie, ter inzage van de leden.

De Vergadering vereenigt zich met de voorgestelde conclusien van de rapporten.

De Vergadering wordt daarna gescheiden.

VERSLAGEN UITGEBRAGT IN DE ZITTING VAN 24 DECEMBER.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS

omtrent het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven van de Algeweeene Landsdrukkerij, dienst 1859.

Tegen dit wets-ontwerp heeft men in de afdeelingen geene bezwaren geopperd.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 21sten December 1858.

HARTEVELT.
VAN ROIJEN.
BEERENBROEK.
'T HOOFT VAN BENTHUIZEN.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS

over het wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren over 1859.

Bij het onderzoek in de afdeelingen zijn over het algemeen geene bedenkingen tegen dit wets-ontwerp gerezen. In eene afdeeling evenwel wenschte de groote meerderheid de opmerking te maken, dat de weglating uit de begrooting van dit fonds van het gewone subsidie door de schatkist hun niet geheel billijk voorkwam. Men erkende wel dat de tegenwoordig gunstige toestand van het fonds zoodanig gemis gedoogde; doch men had liever gezien dat de post *pro memorie* ware uitgetrokken gebleven, opdat bij eventueel ongunstige omstandigheden het subsidie onmiddellijk weder in werking zou kunnen treden. Nu toch kon, ten gevolge der suppressie van de ondersteuning, het geheele fonds, dus ook de deelhebbers, sedert den jare 1846 bezwaard worden met kosten uit het beheer der oude pensioenen voortspruitende. Deze handelwijze keurden die leden niet billijk, en konden om die reden zich niet vereenigen met de inlichtingen daaromtrent door den Minister reeds elders gegeven.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 21sten December 1858.

HARTEVELT.
VAN ROIJEN.
BEERENBROEK.
'T HOOFT VAN BENTHUIZEN.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS

over het wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen der overeenkomst met België tot wering van den nadruk.

Algemeen was dit wets-ontwerp met genoeggen ontvangen. Men